

Punjab Government Gazette

EXTRAORDINARY

Published by Authority

CHANDIGARH, THURSDAY, JUNE 26, 2025 (ASADHA 5, 1947 SAKA)

ਵਿਧਾਨਕ ਅਨੁਪੁਰਕ ਪੰਨੇ ਮਜ਼ਮੂਨ ਐਕਟ ਭਾਗ I 1. ਪੰਜਾਬ ਭੋਂਦੇਦਾਰ, ਬੁਟੇਮਾਰ, ਦੋਹਲੀਦਾਰ, ਇੰਸਾਰ ਮਿਆਦੀ, ਮੁਕੱਰਰੀਦਾਰ, ਮੁੰਧੀਮਾਰ, ਪਨਾਹੀ ਕਦੀਮ, ਸਾਂਝੀਦਾਰ, ਜਾਂ ਤਰੱਦਦਕਾਰ (ਮਾਲਕਾਨਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਹਿਤ ਹੋਣਾ) ਐਕਟ, 2020 (2023 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 1) ... 109-114 2. ਪੰਜਾਬ (ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ, ਸੀਮਾਂਤ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਬੰਦੋਬਸਤ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਐਕਟ, 2020 (2021 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 1) ... 115-122 ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਭਾਗ II ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨਕਾਰੀ ਭਾਗ III ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦਰੁਸਤੀ ਪਰਚੀਆਂ, ਪੁਨਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਭਾਗ IV ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਪੰਨੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

(lxxiii)

ਭਾਗ-1

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ

ਅਧਿਸੂਚਨਾ

ਮਿਤੀ 25 ਜੂਨ, 2025

ਨੰ. 12/ਭ:ਕ/2025.– ਪੰਜਾਬ ਭੋਂਦੇਦਾਰ, ਬੂਟੇਮਾਰ, ਦੋਹਲੀਦਾਰ, ਇੰਸਾਰ ਮਿਆਦੀ, ਮੁਕੱਰਰੀਦਾਰ, ਮੁੰਧੀਮਾਰ, ਪਨਾਹੀ ਕਦੀਮ, ਸਾਂਝੀਦਾਰ, ਜਾਂ ਤਰੱਦਦਕਾਰ (ਮਾਲਕਾਨਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਹਿਤ ਹੋਣਾ) ਐਕਟ, 2020 ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਰਾਜਪਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ, 1967 (1967 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 5) ਦੀ ਧਾਰਾ 6–ੳ ਅਧੀਨ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਸੱਤਾ ਯੁਕਤ ਪਾਠ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।

DEPARTMENT OF LEGAL AND LEGISLATIVE AFFAIRS **NOTIFICATION**

The 25th June, 2025

No. 12/L.C./2025.- The Translation in Punjabi of the Punjab Bhondedar, Butemar, Dohlidar, Insar Miadi, Mukarraridar, Mundhimar, Panahi Qadeem, Saunjidar, or Taraddadkar (Vesting of Proprietary Rights) Act, 2020 is hereby published under the authority of the Governor of Punjab and shall be deemed to be the authoritative text thereof in Punjabi under section 6-A of the Punjab Official Language Act, 1967 (Punjab Act No.5 of 1967)

ਪੰਜਾਬ ਭੋਂਦੇਦਾਰ, ਬੂਟੇਮਾਰ, ਦੋਹਲੀਦਾਰ, ਇੰਸਾਰ ਮਿਆਦੀ, ਮੁਕੱਰਰੀਦਾਰ, ਮੁੰਧੀਮਾਰ, ਪਨਾਹੀ ਕਦੀਮ, ਸਾਂਝੀਦਾਰ, ਜਾਂ ਤਰੱਦਦਕਾਰ (ਮਾਲਕਾਨਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਹਿਤ ਹੋਣਾ) ਐਕਟ, 2020 (2023 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ: 1)

ਭੋਂਦੇਦਾਰ, ਬੂਟੇਮਾਰ, ਦੋਹਲੀਦਾਰ, ਇੰਸਾਰ ਮਿਆਦੀ, ਮੁਕੱਰਰੀਦਾਰ, ਮੁੰਧੀਮਾਰ, ਪਨਾਹੀ ਕਦੀਮ, ਸਾਂਝੀਦਾਰ, ਜਾਂ ਤਰੱਦਦਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕਾਨਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਭੋਂ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰਿਣਾਮਕ ਅਤੇ ਅਨੁਸੰਗਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ।

ਭਾਰਤ ਗਣਰਾਜ ਦੇ ਇਕ੍ਰੱਤਰਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਐਕਟ ਬਣੇ:- ਸੰਖੇਪ ਨਾਂ, ਅਰੰਭ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ।

- 1. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਭੋਂਦੇਦਾਰ, ਬੂਟੇਮਾਰ, ਦੋਹਲੀਦਾਰ, ਇੰਸਾਰ ਮਿਆਦੀ, ਮੁਕੱਰਰੀਦਾਰ, ਮੁੰਧੀਮਾਰ, ਪਨਾਹੀ ਕਦੀਮ, ਸਾਂਝੀਦਾਰ, ਜਾਂ ਤਰੱਦਦਕਾਰ (ਮਾਲਕਾਨਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਹਿਤ ਹੋਣਾ) ਐਕਟ, 2020 ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।
- (2) ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।
- (3) ਇਹ ਐਕਟ ਭੋਂ ਦੇ ਦਖ਼ੀਲਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਰੱਖਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਜੋ ਭੋਂਦੇਦਾਰ, ਬੂਟੇਮਾਰ, ਦੋਹਲੀਦਾਰ, ਇੰਸਾਰ ਮਿਆਦੀ, ਮੁਕੱਰਰੀਦਾਰ, ਮੁੰਧੀਮਾਰ, ਪਨਾਹੀ ਕਦੀਮ, ਸਾਂਝੀਦਾਰ, ਜਾਂ ਤਰੱਦਦਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਨੂੰ ਘੱਟੋ–ਘੱਟ ਵੀਹ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦਰਜ ਹਨ, ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ।

- . (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਲੋੜੇ:-
 - (ੳ) "ਨਿਯਤ ਦਿਨ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਦਿਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਐਕਟ ਨਾਫ਼ਜ ਹੰਦਾ ਹੈ;
 - (ਅ) "ਕੁਲੈਕਟਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ, 1887 ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਕਤਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਅਫ਼ਸਰ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਤੋਂ ਹੇਠ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;
 - (ੲ) "ਕਮਿਸ਼ਨਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ, 1887 ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਡਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ;
 - (ਸ) "ਮੁਆਵਜ਼ਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਉਲਿਖਤ ਸ੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਉਹ ਰਕਮ ਜੋ ਭੋਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਹੈ;
 - (ਹ) "ਸੰਪਦਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਖੰਡ (1) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਦਾ;
 - (ਕ) "ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ, 1887 ਅਧੀਨ ਮਾਲ ਅਤੇ ਮੁੜ–ਵਸੇਬਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ;
 - (ਖ) "ਸਰਕਾਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ;
 - (ਗ) "ਭੋਂ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਲਿਖਤ ਸ੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਸੰਪਦਾ ਦੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭੋਂ ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ

- ਭੋਂ ਤੇ ਉਸਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪਿੰਡ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਭੋਂ (ਵਿਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ–ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ (2) ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਨਿਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਭੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ;
- (ਘ) "ਭੋਂ ਮਾਲਕ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਭੋਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਹਸਤੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਲਿਖਤ ਸ੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤ ਰੱਖਦੇ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜ਼ ਅਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;
- (ਙ) "ਮੁਕੱਰਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ;
- (ਚ) "ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ, 1887 ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮਲਕੀਅਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ; ਅਤੇ
- (ਛ) "ਉਲਿਖਤ ਸ੍ਰੇਣੀਆਂ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਲਈ ਭੋਂਦੇਦਾਰ, ਬੂਟੇਮਾਰ, ਦੋਹਲੀਦਾਰ, ਇੰਸਾਰ ਮਿਆਦੀ, ਮੁਕੱਰਰੀਦਾਰ, ਮੁੰਧੀਮਾਰ, ਪਨਾਹੀ ਕਦੀਮ, ਸਾਂਝੀਦਾਰ, ਜਾਂ ਤਰੱਦਦਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤ ਰੱਖਦੇ ਪੂਰਵਜ਼ ਅਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
- 3. (1) ਤੱਤਸਮੇਂ ਲਈ ਨਾਫ਼ਜ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ, ਕਿਸੇ ਰਿਵਾਜ, ਵਿਹਾਰ, ਮੁਆਇਦੇ ਜਾਂ ਵਸੀਕੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ–ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਭੋਂ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਹੱਕ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਇਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਉਲਿਖਤ ਸ੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਭੋਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿਹਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਉਲਿਖਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੋਂ ਦਾ ਨਿਹਿਤ ਹੋਣਾ।
- (2) ਕਿਸੇ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਡਿਗਰੀ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਭੋਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮੁਆਇਦਾ, ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉਸ ਭੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਉਲਿਖਤ ਸ੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਨਿਹਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।
- (3) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰੰਭ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਭੋਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਅਜਿਹੀ ਭੋਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਲਿਖਤ ਸ਼ੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਦਾ ਰੂਪ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ। 4. ਉਲਿਖਤ ਸ੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਭੋਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਨਾਲ, ਜੋ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਸਕਤੀਆਂ। 5. ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਤਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਭੋਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਉਲਿਖਤ ਸ੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਮਾਲਕਾਨਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ।

- 6. (1) ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਦਰਖ਼ਾਸਤਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਲਕਾਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਭੋਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਭੋਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਹੱਕ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
- (2) ਕੁਲੈਕਟਰ ਮਾਲਕਾਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਸੱਠ ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ।
- (3) ਕੋਈ ਵੀ ਭੋਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਦੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਹੱਕ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਖਤਮ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਨ ਵੱਧ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਅੰਦਰ, ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਖ਼ਾਸਤਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ–ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਲਿਖਤ ਸ੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਜਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(4) ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਜਿਹੇ ਝਗੜੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹਿੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਕਰੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੁਲੈਕਟਰ ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।

- ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜਾ ਨਾਬਾਲਗ, ਵਿਗੜ-ਚਿੱਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੀਮਿਤ ਹਿੱਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨਾਬਾਲਗ, ਵਿਗੜ-ਚਿੱਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਸਮਤਾਪੂਰਬਕ ਹੋਣ।
- ਜਿਹੜੀ ਭੋਂ ਮੁਆਵਜੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਰਹਿਨ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਮੁਕਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ; ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਰਹਿਨ ਕਰਜਾ ਭੋਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਮੁਆਵਜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰਜ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕੋਈ ਅਜਿਹੇ ਚਾਰਜ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮਾਲ ਅਫ਼ਸਰ ਦੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਤਾਬੇ, ਭੋਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮਆਵਜੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰੇਗਾ।
- ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਚਾਰਜ ਹੈ ਤਾਂ ਕਲੈਕਟਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਦੇ ਤਾਬੇ, ਅਜਿਹੇ ਚਾਰਜ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨਾਂ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਰਹਿ ਜਾਵੇ, ਭੋਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਾਂ ਉਸ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਜਿਹੀ ਕਿ ਸਰਤ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਹੱਕਦਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਮਆਵਜਾ ਰੋਕ ਸਕੇਗਾ।
- ਜੇਕਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ^{ਮੁਆਵਜ਼ੇ}਼ ^{ਦੀ}੍ਰਜ਼ਪ੍ਰਾਂ ਤਾਂ ਦਰਖ਼ਾਸਤਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਾ। ਰਿਫੰਡ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ, 1887 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 13, 14, 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਅਪੀਲ, ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਉਪਬੰਧ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨਸਰਣ ਵਿੱਚ ਨੇਕ-ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਿਤਵਤ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਫ਼ਸਰ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਸੀਕਿਉਸ਼ਨ, ਦਾਵਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਾਰਵਾਈਆਂ

ਕਿਸੇ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦਾਵਾ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ^{ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੇ} ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਰਣ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਹਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। 11. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਠਿਨਾਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਬਣਾ ਸਕੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਾ ਹੋਣ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕਠਿਨਾਈ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰੰਭ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਹਕਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਰੇਕ ਹੁਕਮ ਉਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯਮ 12. ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

- 12. (1) ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕੇਗੀ।
- (2) ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏ ਬਿਨ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਹੇਠ-ਲਿਖੇ ਸਭ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰ ਸਕਣਗੇ, ਅਰਥਾਤ:-
 - (i) ਉਲਿਖਤ ਸ੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕਾਨਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਜਿਸ ਰੂਪ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;
 - (ii) ਅਜਿਹੀ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ;
 - (iii) ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਾਬਤਾ;
 - (iv) ਮਾਲਕਾਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਜਿਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ;
 - (v) ਭੋਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜਿਸ ਰੂਪ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਦਾਇਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ
 - (vi) ਤਰੀਕਾ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸੁਧਾਈ ਦਰਖ਼ਾਸਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਨਦੀਪ ਪੰਨੂ,

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ।

ਭਾਗ-1

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ

ਅਧਿਸੂਚਨਾ

ਮਿਤੀ 25 ਜੂਨ, 2025

ਨੰ. 13/ਭ:ਕ/2025.- ਪੰਜਾਬ (ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ, ਸੀਮਾਂਤ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਬੰਦੋਬਸਤ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਐਕਟ, 2020 ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਰਾਜਪਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ, 1967 (1967 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 5) ਦੀ ਧਾਰਾ 6-ੳ ਅਧੀਨ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਸੱਤਾ ਯੁਕਤ ਪਾਠ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।

DEPARTMENT OF LEGAL AND LEGISLATIVE AFFAIRS **NOTIFICATION**

The 25th June, 2025

No. 13/L.C./2025.- The Translation in Punjabi of the Punjab (Welfare and Settlement of Landless, Marginal and Small Occupant Farmers) Allotment of State Government Land Act, 2020 is hereby published under the authority of the Governor of Punjab and shall be deemed to be the authoritative text thereof in Punjabi under section 6-A of the Punjab Official Language Act, 1967 (Punjab Act No.5 of 1967)

ਪੰਜਾਬ (ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ, ਸੀਮਾਂਤ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਬੰਦੋਬਸਤ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਐਕਟ, 2020

(2021 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ: 1)

ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ, ਸੀਮਾਂਤ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਦਸ ਸਾਲ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਭੋਂ ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਭੋਂ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਅਨੁਸੰਗਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ।

ਭਾਰਤ ਗਣਰਾਜ ਦੇ ਇਕੱਤਰਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਐਕਟ ਬਣੇ:-

1. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ (ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ, ਸੀਮਾਂਤ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਸੰਖੇਪ ਨਾਂ ਅਤੇ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਬੰਦੋਬਸਤ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਐਕਟ, 2020 ਕਿਹਾ ^{ਅਰੰਭ।} ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

(2) ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ।

- 2. ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਲੋੜੇ,-
 - (ੳ) "ਏਕੜ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 4840 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਮਿਣਤੀ ਵਾਲੀ ਭੋਂ ਦਾ ਖੇਤਰ;
 - (ਅ) "ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ, 1887 (1887 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ: XVII) ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਉਪ–ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਉਪ–ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ;
 - (ੲ) "ਅਲਾਟੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਭੋਂ ਦਾ ਉਹ ਕਾਬਜ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਭੋਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ;
 - (ਸ) "ਨਿਯਤ ਦਿਨ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜਨਵਰੀ, 2020 ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ;
 - (ਹ) "ਮੁੱਖ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸਨਰ;
 - (ਕ) "ਕਾਸ਼ਤ ਕਬਜ਼ਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ, ਸੀਮਾਂਤ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਸਰਕਾਰੀ ਭੋਂ 'ਤੇ ਨਿਯਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਦਸ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮੱਦਤ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਸਤ ਕਬਜਾ;
 - (ਖ) "ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਲ;
 - (ਗ) "ਸਰਕਾਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮਾਲ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਆਫਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਭਾਗ;
 - (ਘ) "ਭੋਂ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਭੋਂ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ-ਲਿਖੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ,-
 - (i) ਪੰਜਾਬ ਯਕਮੁਸ਼ਤ ਸੌਦਾ ਸੰਪੱਤੀ (ਨਿਪਟਾਰਾ) ਐਕਟ, 1976 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਨਿਕਾਸੀ ਭੋਂ;
 - (ii) ਨਜੂਲ ਭੋਂ (ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ) ਨਿਯਮ, 1956 ਦੇ ਨਿਯਮ 2(ਸ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਨਜ਼ੂਲ ਭੋਂ; ਅਤੇ
 - (iii) ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਸੁਧਾਰ ਐਕਟ, 1972 (1973 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ: 10) ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਇਜਾਜ਼ਤੀ ਰਕਬੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੋਂ ਦਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ;

- (ਙ) "ਬੇਜਮੀਨੇ, ਸੀਮਾਂਤ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ. ਜੋ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੁਮਵਾਰ ਤੌਰ ਤੇ ਜਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, 2.5 ਏਕੜ ਤੱਕ ਅਤੇ 2.5 ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ 5 ਏਕੜ ਤੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੋਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ:
- (ਚ) "ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ", ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਾਸਤ ਕਬਜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ;
- (ਛ) "ਮਕੱਰਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਕੱਰਰ;
- (ਜ) "ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਖੇਤਰ ਜੋ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ–ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ:
- (ਝ) "ਉਪ-ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਤੇ ਮਾਲ ਪ੍ਰਸਾਸਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ; ਅਤੇ
- (ਞ) "ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਪੰਜਾਬ ਭੋਂ ਮਾਲੀਆ ਐਕਟ, 1887 (1887 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ: XVII) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਤਹਿਸੀਲ ਦਾ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ।
- ਕਾਸਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਭੋਂ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਕੋਈ ਬੇਜ਼ਮੀਨਾ, ਸੀਮਾਂਤ ਜਾਂ ਭੋਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਛੋਟਾ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ੳਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜ ਏਕੜ ਤੋਂ ਨ ਵੱਧ ਭੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਪਾਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ੳਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਭੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਅਰਜੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਭੋਂ ਦੀ ਕੀਮਤ।

ਭੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਪਾਤਰ ਦਰਖਾਸਤਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ 4. ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਲੈਕਟਰ ਦਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਦਰ ਹੇਠ-ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:-

ਆਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸੀਮਾਂਤ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ:-

2.5 ਏਕੜ ਤੱਕ (₿)

ਕਲੈਕਟਰ ਦਰ ਦਾ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸਤ

(ਅ) 2.5 ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ

ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਰ ਦਾ ਪੈਂਹਠ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ

5 ਏਕੜ ਤੱਕ

ਦੋਵੇਂ ਸ੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਬੇਜ਼ਮੀਨਿਆਂ ਲਈ (ਆਮ ਸ੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਸ੍ਰੇਣੀ); ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਸ੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ:-

(ੳ) 2.5 ਏਕੜ ਤੱਕ

ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਰ ਦਾ ਤੀਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ

(ਅ) 2.5 ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ 5 ਏਕਤ ਤੱਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਰ ਦਾ ਚਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ

ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।

- 5. (1) ਭੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ।
- (2) ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਿਸ ਭੋਂ ਸਬੰਧੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੋਂ ਨਿਹਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਜੋ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਲਈ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇਗਾ।
- (3) ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਣ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੇ ਜੋ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝੇ, ਅਤੇ ਦਰਖ਼ਾਸਤਕਾਰ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁੱਖੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੋਂ ਨਿਹਿਤ ਹੈ, ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਲਿਖਤੀ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਭੋਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਕੱਰਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਭੋਂ ਅਲਾਟ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕੋਈ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਭੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਅਪਾਤਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਭੋਂ ਦਾ ਅਲਾਟੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮਨਸੁਖ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ। 6. (1) ਅਲਾਟੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਦਾ ਪੱਚੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਮਨਸੂਖ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਲਾਟੀ ਭੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੀਹ

ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦਸ ਫੀਸਦੀ ਛੋਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

- ਉਪ–ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਅਰੰਭਕ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ, ਅਲਾਟੀ ਦੁਆਰਾ ਭੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮੱਦਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਛੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿਆਜ ਰਹਿਤ ਕਿਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਨਿਬੰਧਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਣਯੋਗ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫ਼ਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੱਦ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਭੋਂ ਦਾ ਕਬਜਾ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਗਾ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮਕੱਰਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰੇਗਾ।
- ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਚਾਰਗੋਚਰ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਕਮ ਦੀ ^{ਇੰਤਕਾਲ} ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੇ ਅਲਾਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਭੋਂ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੰਤਕਾਲ ਨਾਮਾ ਤਕਮੀਲ ਕਰੇਗਾ।

ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

- ਅਲਾਟੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਅਲਾਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸਨਰ ਦੁਆਰਾ ਤਕਮੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੰਤਕਾਲ ਨਾਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਲਾਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅਤੇ ਮਨਜੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸਨਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ੳਪ–ਧਾਰਾ (3) ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਧੀਨ ਮਨਸੂਖ ਸਮਝੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਮਨਸੂਖ ਅਤੇ ਵਿਖੰਡਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

- ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਮਨਸੂਖ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਜਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਇੱਕ ਅਲਾਟੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੋਂ ਨਿਹਿਤ ਹੈ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ, ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਮੁੱਖ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਮੁੱਖ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉਕਤ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ

ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ।

ਸਰਕਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸਨਰ ਜਾਂ ਚੀਫ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸਨਰ 10. ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੰਬਿਤ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ੳਪਬੰਧ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਗਤ. ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਹਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਚੀਫ਼ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੁਪਭੇਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।

ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਮਕੱਰਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਹੁਕਮ ਦਾ ਔਤਿਮਕਰਣ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨੀ

ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਬੰਧਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸਨਰ, ਚੀਫ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਮਿਸਨਰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਡੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਕਮ ਅੰਤਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨੇਕ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾੳ।

ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨਸਰਣ ਵਿੱਚ ਨੇਕ-ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਿਤਵਤ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਵਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ।

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਕਤੀ।

- ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਐਕਟ (1) ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੁਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਸਭ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰ ਸਕਣਗੇ, ਅਰਥਾਤ:-
 - (ੳ) ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਭੋਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪਾਤਰ ਕਬਜੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜੀ ਦੇਣ ਲਈ ਫਾਰਮ;
 - (ਅ) ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਭੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਚਿਤਵਤ ਅਲਾਟੀ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਭੋਂ ਦੀ

ਕੀਮਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਜਾਬਤਾ;

- (ੲ) ਛੇ ਮਾਸਿਕ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕਿਸ਼ਤ ਦੀ ਰਕਮ (ਝੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ ਦੇ ਅਰੰਭਕ ਪੱਚੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਬਤਾ;
- (ਸ) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ;
- (ਹ) ਉਸ ਭੋਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ ਜੋ ਅਲਾਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫ਼ਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੜ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;
- (ਕ) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਜ਼ਾਬਤਾ; ਅਤੇ
- (ਖ) ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

15. (1) ਜੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਠਨਾਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਬਣਾ ਸਕੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਹੋਣ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕਠਨਾਈ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣ:

ਕਠਨਾਈਆਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਕਤੀ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰੰਭ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਗੁਜ਼ਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਰੇਕ ਹੁਕਮ ਉਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਜਿੰਨੀ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ. ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

16. ਇਹ ਐਕਟ ਇਸ ਦੇ ਅਰੰਭ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮੁੱਦਤ ਲਈ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਰਹੇਗਾ:

ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮੁੱਦਤ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਲੰਬਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਦੇ ਅੰਤਮ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

17. ਤੱਤਸਮੇਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅਸੰਗਤ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ੳਪਬੰਧ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਐਕਟ ਦਾ ਪਰਮ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਾ।

18. (1) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰੀ ਭੋਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਐਕਟ, 2016 (2016 ਦਾ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ: 54) ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

- (2) ਅਜਿਹੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ-
 - (ੳ) ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਰਣ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ; ਅਤੇ
 - (ਅ) ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਲੰਬਿਤ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਐਕਟ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਮਨਦੀਪ ਪੰਨੂ,

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ।

3431/6-2025/Pb. Govt. Press, S.A.S. Nagar.